

HOOGSTAMBRIGADE
Het Groene Woud

Jaarverslag 2024
Beleidsplan 2025

1 Voorwoord van de voorzitter

2024 was voor de Stichting Hoogstambrigade Het Groene Woud een mooi jaar. We hebben goede gesprekken gehad met de gemeente Oirschot over de verlenging van de intentieovereenkomst. Maar vooral omdat onze snoeiers op diverse locaties in Het Groene Woud onderhoud gepleegd hebben aan hoogstamboomgaarden.

Hierdoor worden deze fraaie cultuurhistorische landschapselementen in stand gehouden. Buiten de cultuurhistorische waarde hebben ze ook landschaps- en natuurwaarden. Als je ziet wat er in en om boomgaard aan vlinders, bijen en ander insecten vliegt kun je wel zeggen, dat hoogstamfruitbomen een bijdrage leveren aan de biodiversiteit.

Allemaal positieve punten; er zijn ook mindere momenten, op het moment dat ik dit voorwoord schrijf is ons bestuurslid Frans Poelmans overleden. De laatste tijd tobde hij al met zijn gezondheid. Frans heeft vanaf het opstarten van de brigade zijn aandeel geleverd; hij stond aan de wieg van de oprichting van de stichting. Daarnaast was hij een zeer deskundige snoeier, een ware leermeester voor onze huidige snoeiers. Daarvoor zijn wij hem dank verschuldigd.

Dit jaarverslag geeft een mooi beeld van wat we samen hebben bereikt. We bedanken alle vrijwilligers, de gemeenten en de particulier grondeigenaren voor hun betrokkenheid en steun.

Dankzij jullie inzet blijven de hoogstamboomgaarden niet alleen behouden, maar ook bloeien.

Samen maken we het verschil.

Ad de Kort

2 Verslag van onze activiteiten

1. De snoeiactiviteiten

Het snoeiseizoen van 2024 was een succes! We hebben in de wintermaanden in totaal op 20 locaties gesnoeid. Alle boomgaarden, die zijn vastgelegd in de overeenkomsten met de Gemeente Boxtel en de Gemeente Oirschot zijn gesnoeid. Dat waren er samen 12. Daarnaast hebben we 8 boomgaarden van particulieren gesnoeid. Door de overvolle agenda moesten we enkele locaties overslaan.

2. Overzicht van onze snoeiactiviteiten

Opdrachtgever	Locatie	Snoeidatum
Gemeente Boxtel	Streekhuis Liempde, Keefheuvel	6 januari
Gemeente Boxtel	Duits lijntje/overweg Gemonksestraat	6 januari
Gemeente Boxtel	Boomgaard "Indenhof"	13 januari
Gemeente Oirschot	Garstakker/Oude Grintweg	27 januari
Particuliere	boomgaard	3 februari
Gemeente Boxtel	Ursulinenpad/Baroniestraat	3 februari
Gemeente Boxtel	Natuurpark Boseind	10 februari
Particuliere	boomgaard	10 februari

Velder*	Landgoed Velder, Liempde	16 februari
Particuliere	boomgaard	17 februari
particuliere	boomgaard	2 maart
Gemeente Oirschot	Drossaard / zijstr. Kempenweg	2 maart
Particuliere	boomgaard	9 maart
Gemeente Boxtel	Puttersdreef, Boxtel	12 maart
Particuliere	boomgaard	16 maart
Gemeente Boxtel	Generatietuin, Boxtel	21 maart
Gemeente Boxtel	Haventje, Esch	21 maart
Gemeente Boxtel	Renbaan, Boxtel	21 maart
Gemeente Oirschot	De Kemmer, Oirschot	23 maart
Particuliere	boomgaard	28 maart

Toelichting:

* Landgoed Velder heeft twee boomgaarden die door Jan Zandbergen zijn aangelegd. Met een kleine groep hebben we deze nog jonge bomen onder leiding van Jan Zandbergen gesnoeid.

3. Workshop/cursussen

Op 13 januari werd een snoeiworkshop gegeven door Jeroen Charpentier. Jaarlijks organiseren we een snoeicursus "on the job" om onze vaardigheden te verbeteren en nieuwe kennis op te doen. De workshop werd gehouden in combinatie met onze snoeiactiviteit van boomgaard "Indenhof" in Boxtel.

De geplande workshop zomersnoei ging niet door wegens gebrek aan voldoende deelnemers.

4. 20 april excursie naar Hoogstamboomgaard de Loorenhof in Welten

Als afsluiting van het seizoen hebben we op 20 april met een groot aantal vrijwilligers en het bestuur een bezoek gebracht aan de Loorenhof in Welten bij Heerlen. Een mooi gelegen boomgaard met een keur aan soorten en rassen hoogstamfruitbomen.

In de boomgaard zien we een pas gebouwd bakhuis ('t Bakkes).

Precies zoals dat vroeger overal in Zuid-Limburg werd gebruikt voor het bakken van broden en vlaai.

Na onze excursie hebben we van een heerlijke lunch genoten.

De mooie watermolen maakte het rustieke plaatje compleet.

5. 29 september deelname aan de Fruitdag in het Groot Duijfhuis

Ook in 2024 waren we aanwezig tijdens de Fruitdag in het Groot Duijfhuis in Liempde. Je kunt door de aanwezige pomologen het appel- of perenras laten vaststellen. Daarnaast kun je een heel gevarieerde uitstalling van appels en peren bewonderen.

Ook de Hoogstambrigade was op de fruitdag aanwezig om belangstellenden te informeren over de aanleg van een boomgaard en/of het (snoei)onderhoud ervan. Op deze dag legden we ook contacten met mensen die belangstelling hadden om te leren snoeien.

6. Advies over snoeionderhoud

De Hoogstambrigade wordt regelmatig gevraagd om advies te geven omtrent het snoeien en onderhouden van boomgaarden. In 2024 hebben we op 3 locaties advies gegeven:

- Land van Kien in Sint Oedenrode;
- Boomgaard Engelerpark in Engelen;
- Boomgaard Geerpark in Vlijmen.

7. Samenwerking met de gemeenten Boxtel en Oirschot

De Hoogstambrigade onderhoudt van oudsher goede contacten met deze gemeenten. De intentieverklaring met de gemeente Oirschot liep af op 31 december 2024. Deze overeenkomst hebben we na overleg met de gemeente met vijf jaar verlengd. Door de gemeente werd waardering uitgesproken voor het vakkundige werk en de grote betrokkenheid van de Hoogstambrigade.

3 Beleidsplan 2025

Onze doelstellingen voor 2024 waren:

1. Werven van nieuwe vrijwilligers.

Nieuwe aanwas is nodig om onze activiteiten te kunnen blijven uitvoeren.

Helaas konden we voor het snoeiseizoen 2024 geen nieuwe vrijwilligers begroeten. Heel prettig was dat wij tijdens de Fruitdag in Het Groot Duijfhuis, afspraken konden maken met belangstellenden die graag wilden leren snoeien. Ook als vrijwilliger van de Hoogstambrigade. Voor het snoeiseizoen 2024-2025 maakten we afspraken met een groep vrijwilligers van de Herenboeren Landmeerseloop Boekel.

2. Opleiden van nieuwe vrijwilligers en het uitbreiden en verbeteren van de snoeivaardigheden van de groep vrijwilligers.

In januari 2024 organiseerden wij een workshop snoeien voor de vrijwilligers van de Hoogstambrigade tijdens de snoeiactiviteit in de boomgaard "Indenhof".

De zomersnoei cursus die stond ingepland, werd wegens te weinig inschrijvingen afgelast.

3. Website uitbreiden met interessante informatie.

De website toont regelmatig activiteiten die interessant zijn. Verdere uitbreiding staat nog op de rol.

4. Snoeicursussen organiseren voor belangstellenden.

Wij hebben de gemeente Oirschot en Boxtel gevraagd of er belangstelling is om snoeicursussen voor inwoners te organiseren. Tot nu toe is dat niet concreet gemaakt. Brabants Landschap heeft grote belangstelling om snoeicursussen te organiseren. In 2024 lukte dat niet door personele omstandigheden bij Brabants Landschap. Wel werden afspraken gemaakt voor 2025.

Ambities voor 2025

1. Nieuwe vrijwilligers aantrekken en opleiden.

Alhoewel we afgelopen jaar een aantal vrijwilligers hebben mogen verwelkomen, blijft het nodig om nieuwe aanwas te werven.

2. Organiseren van cursussen voor belangstellenden.

In de eerste maanden van 2025 hebben we al 3 succesvolle snoeicursussen georganiseerd in samenwerking met Brabants Landschap. Daarmee lijkt dit een al gerealiseerde doelstelling. Wij willen echter verder gaan met een uitgebreidere cursus. Die willen we in de komende periode gaan vormgeven. Waarschijnlijk zullen we de cursussen gaan plannen in januari of februari 2026.

Met deze cursussen hopen we ook nieuwe vrijwilligers bij te schrijven.

3. Snoeicursussen/workshops voor vrijwilligers van de Hoogstambrigade.

Wij blijven onze snoeivaardigheden verbeteren en onze kennis uitbreiden. In de zomer gaan we een workshop organiseren: steenfruit hoogstambomen snoeien. Met de nadruk op pruimenbomen. Ook in het nieuwe seizoen zal er weer een snoei workshop worden georganiseerd als onderdeel van een snoeiactiviteit in een van "onze" boomgaarden.

4. Registratie van fruitrassen.

Wij zijn in 2024 gestart met het nummeren van de fruitbomen in de boomgaarden waarin we actief zijn. Het vervolg is om in de zomer te bepalen welke rassen het zijn. De resultaten worden in een database opgeslagen.

